

KORTVERSION

Prisen på vold i barn- dommen

En samfunds- og budgetøkonomisk analyse
– suppleret med unges fortællinger om de
menneskelige omkostninger

IMPLEMENT
CONSULTING GROUP

**BARNDOM
UDEN VOLD**

Om denne kortversion

Denne kortversion sammenfatter resultaterne i den samfunds- og budget-økonomiske analyse *Prisen på vold i barndommen*. Analysen er udarbejdet af Implement Consulting Group (Implement) på opdrag af foreningen Barndom Uden Vold og i dialog med VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (VIVE), som har bidraget med faglig og metodisk sparring.

Fotos af Bertel Henning, Casper Dalhoff og Roy Juma. Illustrationer af Silke Andrea Nørgaard. Layout af MMM Design.

Citaterne stammer fra unge med erfaringer med vold i barndommen og er fortalt til Barndom Uden Vold. Personerne optræder kun med fornavn, og i nogle tilfælde er navnet ændret. Barndom Uden Vold kender de unges identitet. Tak til Søstre mod vold og kontrol og De Anbragtes Vilkår for hjælp til at bygge bro til de unge.

Forord

Mere end hver fjerde voksne dansker fortæller, at de oplevede vold eller overgreb i barndommen. Bag tallet gemmer sig mennesker, der hver dag lever med følgerne af det, de blev udsat for som børn: angst, PTSD, depression og kroniske smerter. Flere ender i misbrug eller kriminalitet, oplever brudte uddannelsesforløb og lever med ensomhed.

Barndommen er ikke noget, man lægger bag sig. Man bærer den med sig.

”Min dag er rimelig normal. Men jeg sover ofte dårligt, har mareridt og pisser sommetider i sengen.”

Lasse, betaler prisen for vold i barndommen

I denne analyse synliggør vi prisen på vold i barndommen. Samtidig viser vi, hvordan vold i barndommen kan være årsag til anbringelser, psykisk sygdom, kriminalitet og førtidspension.

”Jeg har været i terapi i mange år. Jeg har været indlagt med spiseforstyrrelser, haft selvmordsforsøg, fået konstateret PTSD, været i systemet på alle mulige måder. Men jeg er her stadig.”

Bobbi, betaler prisen for vold i barndommen

Derfor handler denne analyse om mere end kroner og øre. Den handler om de livsmuligheder, der går tabt, når børn ikke bliver beskyttet. Og om de enorme menneskelige omkostninger ved vold, når vi reagerer for sent eller slet ikke reagerer.

”I dag er jeg på førtidspension. Jeg kan ikke arbejde, selvom der ikke er noget, jeg hellere vil.”
Sarah, betaler prisen for vold i barndommen

Hvis denne analyse kan bidrage til, at vi fremover investerer mere i forebyggelse, opdager vold mod børn tidligere, og giver den rette hjælp første gang, så er dens vigtigste formål opfyldt.

Lisbeth Jessen
Direktør, Barndom Uden Vold

Nøgleresultater fra analysen

Vold i barndommen er et udbredt og alvorligt samfundsproblem | I Danmark oplever hvert sjette barn vold i hjemmet. Det svarer til ca. 10.000 børn i hver årgang. Det store omfang medfører omfattende konsekvenser for både den enkelte og samfundet.

Vold i barndommen koster i alt samfundet 10,6 mia. kr. årligt | De samfundsøkonomiske omkostninger¹ er opgjort på tværs af social-, sundheds-, beskæftigelses- og justitsområdet. Estimatet omfatter alene de konsekvenser, der med størst sikkerhed opstår som følge af vold i barndommen.

Vold i barndommen medfører direkte udgifter for det offentlige på 5,8 mia. kr. årligt | De budgetøkonomiske omkostninger¹ er de udgifter, som

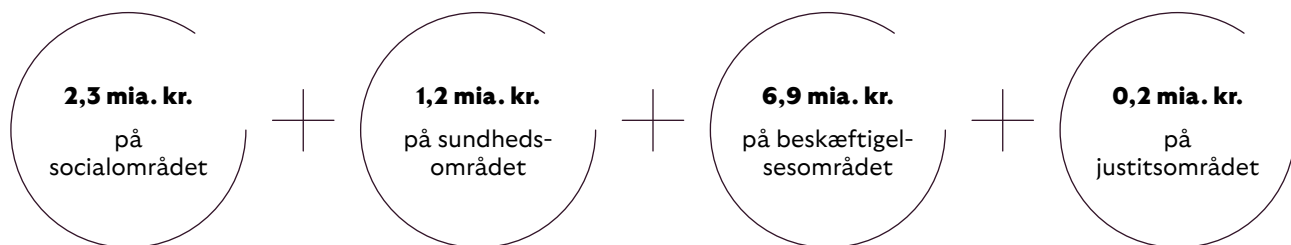
” Jeg ville ønske, at hjælpen ikke var kommet med fem års forsinkelse. ”

Luka

den offentlige sektor direkte afholder. De fordeler sig med 3,4 mia. kr. til kommunerne, 1,6 mia. kr. til staten og 0,8 mia. kr. til regionerne.

Beregnete årlige samfundsøkonomiske omkostninger i alt

10,6 mia. kr. årligt ==

Kilde: Implement Economics.

En gennemsnitskommune med 60.000 indbyggere har direkte udgifter på 35 mio. kr. årligt som følge af vold i barndommen.

De samfunds- og budgetøkonomiske omkostninger er formentlig væsentligt højere | Analysen bygger på en meget konservativ afgrænsning af, hvilke konsekvenser der kan henføres til vold i barndommen. Med justerede, men fortsat konservative, antagelser stiger de opgjorte samfundsøkonomiske

omkostninger til 17,4 mia. kr. om året og de budgetøkonomiske omkostninger til 10,8 mia. kr. Selv dette bredere estimat omfatter dog ikke alle relevante konsekvenser af vold i barndommen, herunder tab af livskvalitet, som f.eks. ensomhed, og konsekvenser for pårørende. De opgjorte omkostninger må derfor betragtes som konservative.

Analysen giver for første gang et samlet billede af de økonomiske konsekvenser af vold i barndommen i Danmark | Analysen opgør systematisk omkostningerne på tværs af fire centrale områder og bygger på publiceret litteratur fra primært Danmark og øvrige nordiske lande. En tilsvarende analyse er ikke tidligere gennemført i Danmark.

Beregnete årlige budgetøkonomiske omkostninger i alt

Mia. kr.

	Kommuner	Regioner	Stat	I alt
Socialområdet	1,7	-	0,1	1,8
Sundhedsområdet	0,1	0,8	-	0,9
Beskæftigelsesområdet	1,5	-	1,4	2,9
Justitsområdet	<0,1	-	0,1	0,1
I alt	3,4	0,8	1,6	5,8

Noter: På grund af afrundinger summer delkomponenter ikke nødvendigvis til totalen. **Kilde:** Implement Economics.

¹ Se beskrivelse af hhv. samfundsøkonomiske og budgetøkonomiske omkostninger på s. 7.

Sådan er analysen gennemført

Personer udsat for vold i barndommen har forhøjet risiko for en række konsekvenser som både barn og voksen. Det medfører meromkostninger for samfundet. Disse omkostninger estimeres i en tvær-snitsanalyse, der afspejler de samlede omkostninger i ét år på tværs af alle aldersgrupper.

Omkostningerne opgøres for hver konsekvens som:

$$\text{Omkostning} = \text{Merforekomst} \times \text{Målgruppe} \times \text{Enhedsomkostning}$$

Merforekomsten angiver den øgede risiko for hver konsekvens som følge af vold, målgruppen er antallet af berørte personer, og enhedsomkostningen er den gennemsnitlige omkostning ved én yderligere forekomst af konsekvensen.

Beregningerne baseres på eksisterende litteratur og empiriske studier, hvor der så vidt muligt anvendes estimater med kausal fortolkning, hvor man forsøger at isolere effekten af vold i barndommen fra andre faktorer. Det kan dog være vanskeligt fuldstændigt at adskille effekterne, og resultaterne skal derfor fortolkes som de bedst mulige skøn. Da der ikke findes ét samlet studie, der belyser alle relevante konsekvenser for samme gruppe af personer udsat for vold i barndommen, bygger analysen på en kombination af forskellige eksisterende studier.

” Jeg er kun omkring 10 år, da det er mig, der sørger for, at min søster får mad og kommer i børnehave.

Jeg er selv meget fraværende fra skole og er svær at styre. Jeg har ingen tillid til de voksne.

Isabella

De anvendte studier opererer med forskellige definitioner og målgrupper, hvilket betyder, at nogle konsekvenser opgøres for en bred målgruppe, mens andre opgøres for en mere afgrænset gruppe. Denne tilgang indebærer en vis usikkerhed.

Alle priser er opgjort i 2026-priser.

Metoden er udarbejdet i dialog med og med faglig sparring fra en følgegruppe i VIVE og er uddybet i rapporten *Prisen på vold i barndommen*.

Samfundsøkonomiske og budgetøkonomiske beregninger

Analysen opgør både de samfundsøkonomiske og de budgetøkonomiske omkostninger af vold i barndommen. De to opgørelser belyser forskellige dimensioner af problemets konsekvenser.

Den samfundsøkonomiske beregning opgør, hvad samfundet taber som følge af vold i barndommen. Tabet kan bl.a. vise sig som tabt værdiskabelse på arbejdsmarkedet, øget brug af behandling og støttende indsatser samt tab af livskvalitet blandt de berørte. Nogle elementer kan opgøres relativt præcist, mens andre er vanskeligere at værdisætte økonomisk. Analysen inkluderer observerbare og kvantificerbare omkostninger, mens f.eks. de voldsudsattes livskvalitet ikke indgår, fordi det er vanskeligt at opgøre økonomisk. Opgørelsen af de samfundsøkonomiske omkostninger udtrykker derfor et *minimum* af omkostninger som følge af vold i barndommen.

Den budgetøkonomiske beregning belyser omkostningerne fra en anden vinkel. Den viser, hvad vold i barndommen betyder for de offentlige budgetter og opgør de udgifter, det medfører for kommuner, regioner og stat. Det omfatter bl.a. kommunale udgifter til overførselsindkomster, sociale og støttende indsatser samt regionernes udgifter til behandling af fysiske og psykiske lidelser på grund af volden. Statens lavere skatteindtægter og højere udgifter til blandt andet refusioner og indkomstoverførsler indgår ligeledes.

Socialområdet

Prisen på vold i barndommen: Over 2 mia. kr. årligt

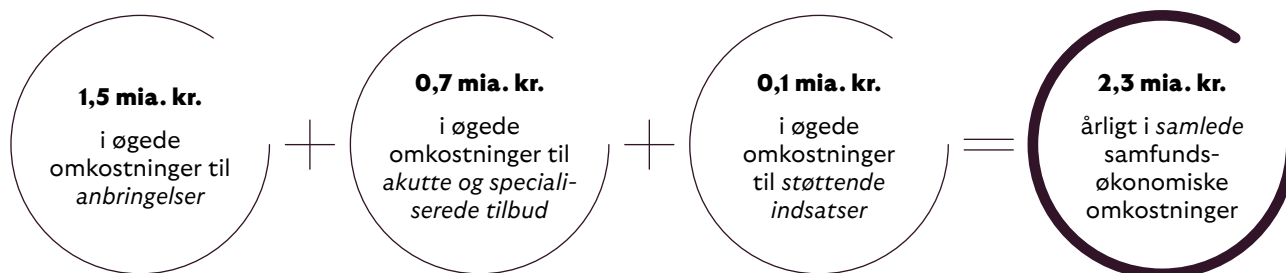
Når børn udsættes for vold i hjemmet, øges behovet for støtte og beskyttelse. Det medfører et større forbrug af sociale indsatser, herunder anbringelser, støttende indsatser og akutte tilbud til børn og familier. Det medfører samfundsøkonomiske omkostninger på 2,3 mia. kr. årligt.

Det øgede forbrug af sociale indsatser medfører betydelige budgetøkonomiske udgifter for kommunerne og staten, som i alt udgør 1,8 mia. kr. årligt, jf. figuren nedenfor. Kommunerne bærer langt størstedelen af de opgjorte budgetøkonomiske udgifter.

De samfundsøkonomiske og budgetøkonomiske omkostninger omfatter:

- **Anbringelser** | Børn udsat for vold har højere risiko for at blive anbragt uden for hjemmet. Omkostningerne omfatter anbringelser for 9-15-årige i plejefamilier, på opholdssteder og døgninstitutioner, og de udgør den største del af de opgjorte omkostninger på socialområdet.
- **Akutte og specialiserede tilbud** | Omkostningerne omfatter børnehuse, krisecentre, Joannahuset, BørneTelefonen og HØRT, Ud af Voldens Skygge og Jeg er her også, som alle hjælper børn og/eller familier ved mistanke eller viden om vold.

Beregnete årlige samfundsøkonomiske omkostninger på socialområdet

Noter: Anbringelser dækker over indsatser jf. Servicelovens § 66, stk. 1 og jf. §14 i Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, mens støttende indsatser dækker over indsatser jf. Servicelovens §11, §52, stk. 3, nr. 2-6 og nr. 8-9 samt §§52a og 54 på baggrund af Social- og Boligministeriet (2024).
Kilde: Implement Economics.

- **Støttende indsatser** | Børn udsat for vold har højere risiko for at modtage støttende indsatser. Omkostningerne dækker over en bred vifte af indsatser for 9-15-årige, herunder rådgivning, støtte i hjemmet og til familien samt mere intensive indsatser som aflastningsordninger og døgnophold for familien.

Et bredere estimat peger på højere omkostninger

Hvis omkostningerne til anbringelser og støttende indsatser udvides til også at omfatte børn i alderen 0-8 år, kan de samfundsøkonomiske omkostninger på socialområdet udgøre op til 3,0 mia. kr. årligt, mens de budgetøkonomiske omkostninger kan udgøre op til 2,3 mia. kr.

De opgjorte omkostninger viser ikke hele billedet

Estimaterne for merforbruget af anbringelser og støttende indsatser blandt voldsudsatte børn er baseret på et studie, der identificerer voldsudsatte børn på baggrund af voldshændelser blandt deres forældre, som har ført til en sigtelse eller kontakt med skadestuen. Da denne tilgang ikke omfatter alle børn, der udsættes for vold i barndommen, er de opgjorte omkostninger sandsynligvis undervurderede. Hertil kommer kommunale administrative omkostninger til sagsbehandling, myndigheds-vurderinger og øvrige tværgående opgaver, som ikke er registreret under de enkelte indsatser og derfor ikke indgår i analysen.

Beregnete årlige budgetøkonomiske omkostninger på socialområdet

Mia. kr.

	Kommuner	Regioner	Stat	I alt
Anbringelser	1,1	-	0,1	1,2
Akutte og specialiserede tilbud	0,5	-	<0,1	0,5
Støttende indsatser	0,1	-	<0,1	0,1
I alt	1,7	-	0,1	1,8

Noter: Anbringelser dækker over indsatser jf. Servicelovens § 66, stk. 1 og jf. §14 i Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet, mens støttende indsatser dækker over indsatser jf. Servicelovens §11, §52, stk. 3, nr. 2-6 og nr. 8-9 samt §§52a og 54 på baggrund af Social- og Boligministeriet (2024).
Kilde: Implement Economics.

Sundhedsområdet

Prisen på vold i barndommen: Over 1 mia. kr. årligt

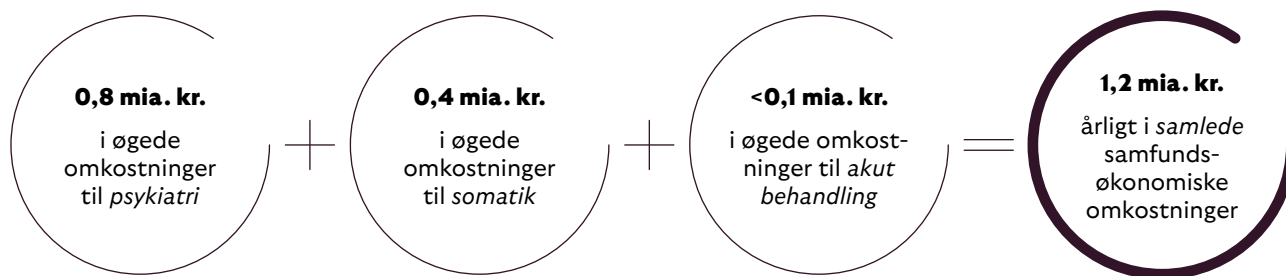
Vold i barndommen øger risikoen for både psykiske og fysiske helbredsproblemer, som medfører et øget behov for behandling som både barn og voksen. Det giver samfundsøkonomiske omkostninger på 1,2 mia. kr. årligt.

Det øgede forbrug af sundhedsydelser medfører betydelige budgetøkonomiske udgifter for kommunerne og regionerne på i alt 0,9 mia. kr. årligt, jf. figuren nedenfor. Det er særligt regionerne, der bærer de opgjorte omkostninger på sundhedsområdet.

De samfundsøkonomiske og budgetøkonomiske omkostninger omfatter:

- **Psykiatri** | Vold i barndommen øger risikoen for PTSD og angst blandt børn samt angst og depression blandt voksne. Omkostningerne omfatter udgifterne til behandling af disse lidelser.
- **Somatik** | Personer udsat for vold i barndommen har øget risiko for kroniske smerter som voksne. Omkostningerne omfatter udgifter til behandling og pleje af kroniske smerter.
- **Akut behandling** | I nogle tilfælde medfører fysisk vold skader, der kræver akut behandling. Omkostningerne omfatter akut skadestue- og hospitalsbehandling.

Beregnete årlige samfundsøkonomiske omkostninger på sundhedsområdet

Kilde: Implement Economics.

Et bredere estimat peger på højere omkostninger

Hvis sundhedsomkostningerne opgøres som de samlede sundhedsudgifter blandt personer udsat for vold i barndommen frem for udgifter til specifikke lidelser, kan de samfundsøkonomiske meromkostninger på sundhedsområdet udgøre op til 5,1 mia. kr. årligt, mens de budgetøkonomiske omkostninger kan udgøre op til 4,0 mia. kr.

Og da jeg er 20 år, kommer jeg på et krise-center i København, et “safehouse”.

Sarah

De opgjorte omkostninger viser ikke hele billedet

Analysen omfatter kun udvalgte helbredskonsekvenser, hvor evidensen for sammenhængen til vold i barndommen er robust. En gruppe af studier peger imidlertid på, at belastende barndomsoplevelser også kan føre til risikobetonet adfærd som rygning, alkohol- og stofmisbrug, hvilket kan øge risikoen for en række kroniske sygdomme og dermed yderligere sundhedsomkostninger senere i livet. Da disse studier ofte undersøger flere typer belastninger samlet, og ikke separat for vold i barndommen, indgår konsekvenserne ikke direkte i analysen.

Beregnete årlige budgetøkonomiske omkostninger på sundhedsområdet

Mia. kr.

	Kommuner	Regioner	Stat	I alt
Psykatri	0,1	0,5	-	0,6
Somatik	<0,1	0,3	-	0,3
Akut behandling	-	<0,1	-	<0,1
I alt	0,1	0,8	-	0,9

Noter: På grund af afrundinger summer delkomponenter ikke nødvendigvis til totalen. **Kilde:** Implement Economics.

Beskæftigelsesområdet

Prisen på vold i barndommen: Knap 7 mia. kr. årligt

Vold i barndommen kan påvirke barnets tilknytning til uddannelse og senere arbejdsmarkedstilknytning langt ind i voksenlivet. Det medfører betydelige samfundsøkonomiske omkostninger i form af tabt værdiskabelse opgjort til i alt 6,9 mia. kr. årligt.

De samfundsøkonomiske omkostninger omfatter:

- **Flere unge er uden for uddannelse** | Vold i barndommen øger risikoen for at stå uden for uddannelse som ung. Estimatet omfatter 18- og 21-årige uden uddannelse og medfører isoleret set en mindre samfundsøkonomisk besparelse på uddannelsesområdet.

- **Tabt værdiskabelse** | Personer udsat for vold i barndommen har lavere sandsynlighed for at være i beskæftigelse gennem livet, hvilket medfører tabt værdiskabelse. Estimatet omfatter 18- og 21-årige samt 33-55-årige.

Den svagere tilknytning til uddannelse og arbejdsmarked medfører budgetøkonomiske omkostninger på i alt 2,9 mia. kr. årligt.

De budgetøkonomiske omkostninger omfatter:

- **Øgede overførsler og lavere skatteindtægter** | Når unge og voksne i lavere grad er i beskæftigelse som følge af vold i barndommen, betyder det,

Beregnete årlige samfundsøkonomiske omkostninger på beskæftigelsesområdet

Kilde: Implement Economics.

at staten og kommunerne har øgede offentlige udgifter til overførselsindkomster og lavere skatteindtægter fra denne gruppe i befolkningen.

- **Lavere udgifter til uddannelse** | Når flere unge står uden for uddannelse som følge af vold i barndommen, medfører det en mindre budgetøkonomisk besparelse i form af lavere udgifter til uddannelse og til SU.

Et bredere estimat peger på højere omkostninger

Hvis omkostningerne opgøres for en bredere aldersgruppe i voksenlivet ved også at inkludere 19-32-årige, kan de samfundsøkonomiske omkostninger

på beskæftigelsesområdet udgøre op til 9,1 mia. kr. årligt, mens de budgetøkonomiske omkostninger kan udgøre op til 4,3 mia. kr.

De opgjorte omkostninger viser ikke hele billedet

Analysen omfatter alene beskæftigelseseffekter i udvalgte aldersgrupper. Konsekvenser af lavere uddannelsesniveau og af beskæftigelseseffekter uden for de inkluderede aldersintervaller indgår ikke i de beregnede omkostninger, men må forventes at øge de samlede omkostninger.

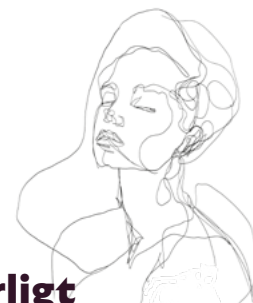
Beregnete årlige budgetøkonomiske omkostninger på beskæftigelsesområdet

Mia. kr.

	Kommuner	Regioner	Stat	I alt
Arbejdsmarkeds-overførsler	0,9	-	0,6	1,5
Tabte skatteindtægter	0,6	-	0,8	1,4
Udgifter til SU (besparelse)	-	-	- <0,1	- <0,1
Udgifter til uddannelse (besparelse)	-	-	- <0,1	- <0,1
I alt	1,5	-	1,4	2,9

Note: På grund af afrundinger summer delkomponenter ikke nødvendigvis til totalen. De beregnede skatteindtægter er ekskl. kirkeskat. Negative udgifter udgør en mindreomkostning og dermed en besparelse. **Kilde:** Implement Economics.

Justitsområdet

Prisen på vold i barndommen: Næsten 200 mio. kr. årligt

Når vold mod børn anmeldes, kan det føre til efterforskning, retssager og afsoning af voldsudøvere. Det medfører omkostninger i form af ressourceforbrug hos politi og retsvæsen samt tabt værdiskabelse, når voldsudøvere afsoner deres straf. Derudover foretages der retsmedicinske screeninger af børn ved mistanke om vold. Samlet repræsenterer det samfundsøkonomiske omkostninger på 190 mio. kr. årligt.

De samfundsøkonomiske omkostninger omfatter:

- **Retsforfølgelse af udøvere** | Når vold mod børn anmeldes, kan det føre til efterforskning, retssager og afsoning af voldsudøvere. Omkostningerne omfatter ressourceforbrug i politi, anklagemyndighed, domstole og omkostninger ved afsoning.

- **Tabt værdiskabelse som følge af afsoning** | Når voldsudøvere afsoner deres straf, bidrager de ikke til arbejdsmarkedet, hvilket medfører tabt værdiskabelse. Efter endt afsoning modtager de en lavere løn i en periode, hvilket afspejler lavere værdiskabelse.
- **Retsmedicinske screeninger af børn** | Når der udføres retsmedicinske screeninger, medfører det et ressourceforbrug og dermed omkostninger for samfundet.

Retsforfølgelse af voldsudøvere, afsoning og retsmedicinske screeninger medfører samlet budgetøkonomiske omkostninger på 106 mio. kr. årligt. De budgetøkonomiske omkostninger omfatter foruden udgifter til retsforfølgelse af udøvere og udgifter til retsmedicinske screeninger af børn også:

Beregnete årlige samfundsøkonomiske omkostninger på justitsområdet

Kilde: Implement Economics.

- **Lavere skatteindtægter** | Når voldsudøvere ikke er på arbejdsmarkedet under afsoningen og modtager en lavere løn efterfølgende, medfører det lavere skatteindtægter for kommuner og staten.

Et bredere estimat peger på højere omkostninger

Hvis der antages længere gennemsnitlige straffængder, stiger omkostningerne på justitsområdet. De samfundsøkonomiske omkostninger kan udgøre op til 240 mio. kr. og de budgetøkonomiske op til 150 mio. kr. årligt.

De opgjorte omkostninger viser ikke hele billedet

Analysen omfatter alene de omkostninger, der opstår, når vold kommer til myndighedernes kendskab. Mange tilfælde af vold mod børn registreres aldrig som vold mod børn hos myndighederne, men kan alligevel medføre et betydeligt ressourceforbrug, f.eks. ved politiets udrykninger til uro i hjemmet. Vold i barndommen kan desuden føre til senere kriminalitet og yderligere omkostninger for retssystemet, men disse konsekvenser indgår heller ikke i beregningerne.

Beregnete årlige budgetøkonomiske omkostninger på justitsområdet

Mio. kr.

	Kommuner	Regioner	Stat	I alt
Retsforfølgelse af voldsudøvere	-	-	70	70
Tabte skatteindtægter som følge af afsoning	10	-	10	20
Retsmedicinske screeninger	-	-	16	16
I alt	10	-	96	106

Note: De beregnede skatteindtægter er ekskl. kirkeskat. **Kilde:** Implement Economics.

Vil du vide mere om prisen på vold i barndommen?

Scan QR-koden for at læse den fulde rapport.

Se også anbefalingerne til, hvordan prisen på vold i barndommen kan blive mindre for både børn og samfund, hvis vi investerer flere ressourcer i forebyggelse.

Du kan også finde rapporten her barndomudenvold.dk/prisenpaavold

Om Barndom Uden Vold

Barndom Uden Vold arbejder for, at alle børn skal have mulighed for at vokse op uden vold. Foreningen er etableret på initiativ af Ole Kirk's Fond og samler myndigheder, organisationer og enkeltpersoner i fællesskaber, der forebygger vold mod børn, sikrer tidligere hjælp og bedre støtte til børn og familier.

**BARNDOM
UDEN VOLD**

IMPLEMENT
CONSULTING GROUP_